

r. 141. iako sam prošle godine kod prijevoda Dra Šagija napisao: Neka ostane **bezdan**, uviđam da taj izraz nije zgodan. Bezdan je provalija, kojoj se ne vidi dno, a jeza čovjeka uhvati, ako se približi provaliji (na primjer vulkanskom krateru!) Tražiti bolji izraz mjesto toga!

Poslušajmo našeg duhovnog pisca Dra Čedomira Čekadu, pa neka stručnjaci i svi dobronamjerni rade brat-ski, bez zlobe, bez uvreda i zajedljivosti, kako bi ovaj veliki, veoma važni i sveti posao bio lijepo privredan kraju na zadovoljstvo sviju. Neka svi rade sine ira et studio. Pro-sijati sve kroz sito i rešeto, da ostane čisto i zdravo žito!

Dr Srećko BOŠNJAK

K A N O N M I S E

- 1 **TEBE**, milostivi Oče,
- 2 smjerno i usrdno molimo,
- 3 po Isusu Kristu, tvome Sinu, **Gospodinu našem:**
- 4 primi i blagoslovi
- 5 ove darove koje od srca dajemo za svetu nekrvnu
žrtvu.
- 6 **Ponajprije** zato što ti ih prinosimo
- 7 u ime tvoje svete Crkve **katoličke.**
- 8 **Molimo te**, po svemu je krugu zemaljskome
- 9 u miru čuvaj, skupljaj i ravnaj.
- 10 **Tebi** ih prinosimo
- 11 skupa sa slugom tvojim papom našim I.
- 12 i s biskupom našim I.
- 13 i sa svima **koji pravovjerno promiču**
- 14 **katoličku i apostolsku vjeru.**
- 15 **SPOMENI SE**, Gospode, **vjernih svojih poimence . . .**
- 16 i svih **ovdje okupljenih:**
- 17 **Ti (dobro) poznaješ** njihovu vjernost
- 18 i znaš im odanost:
- 19 u ime kojih ti prinosimo ili koji ti prinose
- 20 **hvalospjev ove žrtve**
- 21 za sebe i za **sve svoje:**
- 22 za **svoje otkupljenje,**
- 23 za **spasenje**
- 24 i **blaženstvo** kojemu se nadaju;
- 25 i **njime odaju svoje priznanje**

- 26 **Tebi vječni, živi i pravi Bože.**
 (UNUTAR ČINA)
- 28 **U zajednici**
 29 **častimo spomen**
 30 **u prvom redu slavne Marije, vazda Djevice,**
 31 **Roditeljice Boga i Gospoda našega, Isusa Krista;**
 32 **a tako i spomen blaženog Josipa, zaručnika iste**
 Djevice,
 33 **i blaženih apostola i mučenika tvojih:**
 34 **Petra i Pavla**
 35 **Andrije, Jakova, Ivana,**
 36 **Tome, Jakova, Filipa,**
 37 **Bartula, Mateja,**
 38 **Šimuna i Tadije,**
 39 **Lina, Kleta, Klementa,**
 40 **Siksta, Kornelija, Ciprijana,**
 41 **Lovre, Krševana,**
 42 **Ivana i Pavla,**
 43 **Kuzme i Damjana,**
 44 **i svih svetih tvojih:**
 45 **po njihovim zaslugama i molitvama**
 46 **daj da nas tvoja pomoć**
 47 **u svemu jača i brani:**
 48 **po istom Kristu Gospodinu našem. Amen.**
 49 **OVAJ, DAKLE, PRINOS**
 50 **nas svojih slugu**
 51 **i čitave svoje obitelji,**
 52 **molimo, Gospode, blagohotno primi.**
 53 **Ispuni naše dane svojim mirom; (vodi naše dane u**
 svojem miru)
 54-55 **daj nas otmi od vječne osude**
 56 **i ubroji među izabrane svoje.**
 57 **Po Kristu, Gospodinu našem. Amen.**
 58 **TI, BOŽE, DOBROSTIVO**
 59 **ovaj prinos posvema**
 60 **blagoslovi**
 61 **prihvati,**
 62 **potvrdi,**
 63 **učini savršenim**
 64 **i dostojnim tebe**
 65 **da nam postane Tijelo i Krv**
 66 **ljubljenoga Sina tvoga,**
 67 **Gospoda našega Isusa Krista.**

- 68 **ON, DAN PRIJE SVOJE MUKE,**
 69 uze kruh
 70 u svoje svete i časne ruke,
 71 pogleda (podiže oči) prema nebu
 72 k tebi, Bože,
 73 Ocu svome svemogućemu,
 74 zahvaljujući proslavi Tebe (riječima blagoslova oda
 Tebi hvalu)
 76 i dade svojim učenicima
 77 govoreći:
 78 Uzmite i jedite od ovoga svi:
 79 **OVO JE TIJELO MOJE.**
 80 Isto tako
 81 dok su večerali,
 82 uze i ovu slavnu čašu
 83 u svoje svete i časne ruke,
 84 jednako zahvaljujući proslavi tebe (riječima blagos-
 lova oda Tebi hvalu)
 85 i dade svojim učenicima
 86 govoreći:
 87 Uzmite i pijte iz nje svi:
 88 **OVO JE ČAŠA KRVI MOJE**
 89 **NOVOGA I VJEČNOGA SAVEZA**
 90 **— OTAJSTVO VJERE —**
 91 **KOJA ĆE SE PROLITI ZA VAS I ZA MNOGE**
 92 **NA OPROŠTENJE (OTPUŠTANJE) GRIJEHA.**
 93 **Kadgod budete to činili,**
 94 **činit ćete spomen na me (bit će to spomen na me).**
 95 **I ZATO mi tvoji sluge, Gospode,**
 96 **i tvoj sveti puk,**
 97 **slaveći spomen**
 98 **blažene muke i uskrsnuća od mrtvih**
 99 **i slavnog uzašašća na nebo**
 100 **istoga Krista, Sina tvoga, Gospoda našega,**
 101 **prikazujemo**
 102 **preslavnome tvojemu veličanstvu**
 103 **od svega što si nam dao i darovao**
 104 **žrtvu čistu,**
 105 **žrtvu svetu,**
 106 **žrtvu neokaljanu,**
 107 **sveti kruh vječnoga života**
 108 **i čašu trajnog spasenja.**
 109 **POGLEDAJ, molimo, na ovaj prinos**

- 110 milostiva i prijazna lica,
 111 i neka ti bude **mio**
 (109 **POGLEDAJ ih**, molimo,
 110 milostiva i prijazna lica,
 111 i neka ti budu **mili**)
- 112 kao što su ti bili **mili**
 113 darovi mladića tvoga Abela Pravednoga,
 114 i žrtva praoca **našeg** Abrahama,
 115 i ona **koju ti prinese** veliki svećenik tvoj **Melkisedek**
 116 **kao svetu žrtvu, neokaljani prinos.**
 117 **PONIZNO TE** molimo, svemogući Bože,
 118 zapovijedi
 119 da ruke svetoga anđela tvoga
 120 prenesu **ovaj prinos** (ovo)
 121 na tvoj uzvišeni žrtvenik (**oltar**)
 122 koji je pred licem tvoga božanskog veličanstva,
 123 i da se svi koji primimo
 124 presveto Tijelo i Krv tvoga Sina
 125 kao **dionici ovog (oltara) žrtvenika**
 126 napunimo svakim nebeskim blagoslovom
 127 i milošću:
 128 po istome Kristu, **Gospodinu našem. Amen.**
 129 **SPOMENI SE**, također, **Gospode,**
 130 vjernih svojih, poimence...
 131 koji pođoše pred nama
 132 obilježeni **znakom** (pečatom) vjere
 133 i **snivaju u miru.**
 134 Njima, **Gospode,**
 135 i svima koji u **Kristu počivaju**
 136 daruj mjesto osvježenja,
 137 svjetlosti i mira,
 138 usrdno **molimo po istom Kristu, Gospodu našem.**
 Amen.
- 139 **I NAMA, SVOJIM GREŠNIM** slugama
 140 koji se uzdamo u tvoje
 141 **veliko milosrđe**
 142 **dobrostvo daj dio (mjesto) u društvu**
 143 sa svojim svetim apostolima i mučenicima:
 144 s Ivanom, Stjepanom, Matijom,
 145 Barnabom, Ignacijem,
 146 Aleksandrom, Marcellinom, Petrom,
 147 Felicitom, Perpetuom,
 148 Agatom, Lucijom, Agnezom,

- 149 Cecilijom, Anstazijom (**Stošijom**)
 150 i sa svima svojim **svecima**;
 151 **primi nas, molimo, u njihovu zajednicu,**
 152 **ne procijenjujući naše zasluge,**
 153 **nego dijeleći svoje oproštenje:**
 154 **po Kristu, Gospodu našem.**
 155 **PO NJEMU GOSPODE,** uvijek sve ovo dobro
 156 stvaraš,
 157 posvećuješ,
 158 oživljavaš,
 159 blagoslivljaš,
 160 i nama daješ.
 161 **PO NJEMU** i s njime i u njemu (**Po ovome, s ovim i u**
ovom)
 162 jest tebi, Bogu Ocu svemogućemu,
 163 u jedinstvu Duha Svetoga
 164 svaka čast i slava:
 165 u sve vijeke vjekova.
 166 Amen.

VARIJANTE U TEKSTU NA NEKE BLAGDANE

Božić (Unutar Čina — K retku 28)

U ZAJEDNICI slavimo (svetkujemo) sveti dan (svetu noć)
u koji blažena Marija, nepovrijeđena Djevica, ovome svi-
jetu rodi Spasitelja, te častimo spomen . . .
 (Kod ponoćke: svetkujemo svetu noć)

Bogojavljenje

U ZAJEDNICI slavimo (svetkujemo) sveti dan u koji se
Jedinorođenac tvoj, skupa s tobom vječan u tvojo slavi,
pojaviu u pravom našem tijelu kao vidljiv čovjek, te čas-
timo

Veliki Četvrtak

U ZAJEDNICI slavimo (svetkujemo) sveti dan, u koji naš
Gospod Isus Krist bi za nas izdan, te častimo . . .
 (K retku 49)

OVAJ DAKLE PRINOS nas svojih slugu i čitave svoje obitelji što ti ga prinosimo u dan kad **Gospod** naš Isus Krist predade svojim učenicima da ga svetkuju, otajstva (misterije) svoga Tijela i Krvi, molimo, **Gospode**, milostivo primi . . .

(K retku 68)

ON, DAN PRIJE, NEGOLI će podnijeti muku za spasenje naše i sviju, to jest danas, uze kruh . . .

U s k r s

U ZAJEDNICI slavimo (svetkujemo) sveti dan (Uskrsno bdjenje: svetu noć) uskrsnuća tijela **Gospoda** našega **Isusa Krista** te častimo . . .

(K retku 49)

OVAJ DAKLE PRINOS nas svojih slugu i čitave svoje obitelji što ti ga prinosimo također za ove koje si dobrostivo preporodio vodom i Duhom Svetim dajući im oprostjenje svih grijeha, molimo, **Gospode**, blagohotno primi

U z a š a š ć e

U ZAJEDNICI slavimo (svetkujemo) sveti dan kad je **Gospod** naš, jedinorođeni Sin Tvoj, našu slabu narav, ujedinjenu sa sobom, smjestio sdesna Tvoje slave, te častimo . . .

D u h o v i

U ZAJEDNICI slavimo (svetkujemo) sveti pedeseti dan u koji se Duh Sveti mnogim jezicima objavio apostolima, te častimo . . .

KOMENTAR PRIJEVODA KANONA

(Ovdje donosimo komentar samo onih mjesta koja se razlikuju od drugih. Ne ulazimo u detaljno opravdanje niti možemo donijeti potvrdu literature).

Načela kojih smo se držali:

- 1) Kao podlogu smo uzeli tekst dr Tomislava Šagija, koji je izašao u Svescima kršćanska sadašnjost, br. 6/1967.
- 2) Nastojali smo da tekst bude što razumljiviji kod čitanja. To nas je vodilo da rečenice skraćujemo, napose gdje ima umetnutih. Na nekim mjestima smo namjerice izbacivali odveć ustaljeni sakralni jezik koji današnjem čovjeku ne govori mnogo.

3) Vodili smo računa i o kadencama za pjevanje kanna.

1. Izbacili smo DAKLE koji je zaključni veznik. Moglo bi se prevesti STOGA koje bi došlo na početku.

3. Odlučili smo se za GOSPOD što je uvriježeno u staroslovenskom, imaju ga pravoslavni, čini razliku između »gospodina« i »Gospoda« — Kyriosa, Gospodara, pridjev Gospodnji je izveden od Gospoda, latinski jezik isto razlikuje »domnus« od »Dominus«. Zamjenicu stavljamo iza imenice, ne samo radi tradicije, nego i prema drugim načelima koje je iznio naš vrijedni jezični stručnjak dr. Stj. Babić (usp. Služba Božja, br. 4/1967).

7. Iza katoličke stavili smo točku, a može biti i dvije točke.

8. Počinjemo novom rečenicom da se izbjegne umetnuta rečenica koju je teže lijepo izgovoriti, i da bude shvatljivije.

10. Izbacili smo ZATO ŠTO jer ne postoji u latinskom.

13. Odlučili smo se za tekst u našem prijevodu iz slijedećih razloga: zbog kadence, da se izbjegnu brojne imenice i da smisao bude razumljiviji.

14. Čeljad u našem jeziku označuje čitavu obitelj. Nismo prihvatili slugu i službenica, jer ima u našem jeziku dosta loš prizvuk. Zbog toga smo stavili VJERNIH SVOJIH, POIMENCE s tri točke.

16. OVDJE OKUPLJENIH zadržava smisao circumstantes, a prirodniji je nego »što uokolo stoje« jer naše crkve nemaju uglavnom oltara oko kojega bi se vjernici skupljali.

17. TI DOBRO POZNAJEŠ smo stavili u sadašnjem vremenu i izbacili umetnutu rečenicu.

20. sacrificium laudis smo preveli sa HVALOSPJEV OVE ŽRTVE. Moglo bi se prevesti i OVAJ ŽRTVENI HVALOSPJEV. Glavna riječ je LAUS koja sa imenicom sacrificium označuje anaforu. Sacrificium je po smislu apozicija koja se može prevesti pridjevom ili genitivom.

21. »ZA SEBE I ZA SVE SVOJE« uključuje i nakane i osobe.

24. Incolumitas znači više od zdravlja. Od r. 22-24. se pojačava sadržaj molbe: otkupljenje (bolje nego oprostjenje grijeha), spasenje i incolumitas (ovdje označuje: cjelovitost otkupljenog čovjeka) — što smo preveli s BLAŽENSTVO.

25. reddere vota je izraz koji u sakralnom i profanom jeziku označuje priznavanje nečijeg suvereniteta. Preveli smo: ODATI PRIZNAJE. I najnoviji službeni francuski prijevod se na to odlučio: »ils te rendent cet hommage«.

26. Sva tri pridjeva stavljamo iza imenice BOŽE, i mijenjamo raspored redaka da bi tekst bio razumljiviji.

28. U ZAJEDNICI častimo... Izraz communicantes prvotno znači convenietes, a tek naknadno dobiva značenje zajedništva u ekleziološkom značenju communionis. Ispuštamo I jer je već spojena radnja sa stanjem.

30. U PRVOM REDU je ovdje bolje od »ponajprije« jer uključuje ne samo vremensko nego i precedencijalno »prvenstvo«.

31. Radi tradicije i blagozvučja.

37. U hrvatskom je u mjesto o kod pohrvaćenih imena. Isto smo kroatizirali i TADIJE.

41. Mjesto Hrizogona držimo da je bolji naš hrvatski naziv KRŠEVAN koji je poznat u našoj svjetovnoj i crkvenoj povijesti.

50. Servitus po općem mišljenju ovdje nije služenje ni služba nego zbirna imenica za misnike (što još ljepše dolazi do izražaja u koncelebraciji), pa se time ističe dubleta: svećenstvo i sva Božja obitelj.

53-55. ISPUNI NAŠE DANE SVOJIM MIROM... Misli se na mir koji je dar Božji. Ostale promjene smo donijeli da bi rečenica bila aktivna.

58. DIGNERIS — izraz koji se češće ponavlja, označuje izraz finoće (kao: molim lijepo, budite ljubezni...). Da sačuvamo sakralni karakter teksta, dobro bi bilo taj konjuktiv prevesti s prilogom DOBROSTIVO.

59. IN OMNIBUS — POSVEMA. Teško je reći da li je uzeto objektivno ili subjektivno. Prema tome bi trebalo prevesti: posvema ili SVIMA NAMA. Odlučili smo se na objektivno značenje.

63. rationabilem — preveli smo sa SAVRŠENIM. Starosl. ima slovesni, što podsjeća na Slovo — Logos.

74. Benedixit — se ne odnosi na blagoslov kruha, nego prema židovskim običajima — riječima blagoslova proslavi Boga. Mi smo se opredjelili za dvije varijante.

78. I JEDITE. Blagovati označuje jesti i piti. Odatle blagovalište.

81. Pošto su povećerali... Krist je ustanovio euharistiju za vrijeme večere. Novi francuski prijevod ima («à la fin du repas»). Engleski prijevod isto ima: za vrijeme večere. Mi smo nastojali zadržati to isto značenje izrazom **DOK SU VEČERALI**.

83. Nije prevedeno kod dr Šagija — svoje ruke.

93. To, a ne ovo. Pokazna zamjenica **TAJ** upotrebljava se u odnosu na već spomenuto.

94. Da se istakne memoriale, anamnesis bolje je reći: činiti spomen, nego u spomen. Zato smo se odlučili za: **CINIT CETE SPOMEN NA MENE** ili, možda još bolje, **BIT CE TO SPOMEN NA MENE**.

101. **PRIKAZUJEMO** — mjesto prinosimo da se bolje istakne pravo prikazanje koje je tek poslije konsekracije — s Kristom i u Kristu.

108. **TRAJNOG** mjesto **SVEUDILJNOG** koje ne znači mnogo za današnjeg čovjeka. »Trajni« nas podsjeća na ono »donec veniat«.

109. Mjesto **OVO** preveli smo **OVAJ PRINOS** da bude razumljivije. Moglo bi se prevesti i sa **IH** koje se odnosi na kruh vječnoga života i čašu trajnoga spasenja u prethodnim retcima.

116. **SVETU ŽRTVU, NEOKALJANI PRINOS** odnosi se na žrtvu Melkisedekovu. Moglo bi se dodati ispred »**KAO**«. Odlučili smo se na prinos, a ne na hostiju koju i staroslavenski prevodi sa »trčba« što znači žrtva, prinos.

121. Kao što ima razloga za žrtvenik, isto tako ima i za oltar. Značenje oltara istaknuto je napose kod Sv. Ignacija Antioh. I sam latinski tekst sugerira oltar, a ne žrtvenik.

133. **I SPAVAJU SNOM MIRA** znači isto što i **SNI-VAJU U MIRU**.

135. Bliže je biblijskom rječniku sv. Pavla »počivati u Kristu« od »upokojuju se u Kristu«.

150. Kao varijantu unijeli smo mjesto Anastazija — **STOŠIJA** kako je to običaj u Dalmaciji: **STOŠIJA, STOŠA**...

151. **admittere**. — u romanskim jezicima označuje »primiti« »primiti u školu«. Ovdje: **PRIMI NAS U NJIHOVU ZAJEDNICU**. Tako ima i novi francuski prijevod.

161. **PO OVOME** — **S OVIM I U OVOME**, da bi se time životnije mogla misa doživljavati jer se misli na Krista prisutnog u Euh.

DLO - ZADAR